

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 2 mei 2023
(OR. en)

8863/23

**Interinstitutioneel dossier:
2023/0079(COD)**

**COMPET 380
IND 202
MI 348
POLCOM 72
WTO 58
RELEX 519
RECH 154
CODEC 739**

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 en (EU) 2019/1020 - Oriënterend debat

Hierbij gaat voor de delegaties een nota van het voorzitterschap over het "voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 en (EU) 2019/1020", met het oog op het oriënterend debat in de Raad Concurrentievermogen van 22 mei 2023.

**Nota van het voorzitterschap voor het oriënterend debat over de Europese verordening
kritieke grondstoffen**

in de zitting van de Raad Concurrentievermogen van 22 mei

De EU heeft de eerste stappen gezet van een traject om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te zijn. Om dit doel te bereiken, moet de EU een breed scala aan nettonultechnologieën ontwikkelen en produceren waarvoor kritieke en strategische grondstoffen nodig zijn. Die kritieke en strategische grondstoffen liggen aan de basis van talrijke industriële toeleveringsketens. We hebben kritieke en strategische grondstoffen niet alleen nodig voor de groene en de digitale transitie, maar ook om het concurrentievermogen van de EU op lange termijn te versterken en om onze veerkracht en veiligheid te handhaven. Deze grondstoffen zijn ook onmisbaar voor strategische sectoren, zoals gezondheidszorg, ruimtevaart en defensie. Verstoringen van de toeleveringsketen kunnen ernstige gevolgen hebben voor het bedrijfsleven en de veiligheid in de EU en de verwezenlijking van de politieke doelstellingen van de EU ondermijnen.

De vraag naar kritieke grondstoffen was nog nooit zo groot. Door de massale wereldwijde investeringen in schone technologieën, de digitale transformatie en de toegenomen defensiebehoeften in het licht van de Russische invasie van Oekraïne wordt verwacht dat de vraag de komende jaren zal exploderen. De totale mondiale vraag naar mineralen zal de komende 20 jaar verdubbelen tot verviervoudigen, terwijl de vraag naar batterijgerelateerde grondstoffen, zoals lithium, met een factor 42 zal toenemen. Ook de vraag naar zeldzame aardmetalen, zoals neodymium, dysprosium en praseodymium, die nodig zijn voor de vervaardiging van permanente magneten – die op hun beurt worden gebruikt in bijvoorbeeld windturbines en elektrische voertuigen – zal in de periode 2020-2030 naar schatting met ongeveer 250 % toenemen.

Op dit moment is de EU voor kritieke grondstoffen sterk afhankelijk van invoer. De wereldwijde productie van kritieke grondstoffen is op wereldschaal sterk geconcentreerd in enkele landen. Zo is de EU sterk afhankelijk (voor meer dan 90 %) van China voor lichte en zware zeldzame aardmetalen, gallium en magnesium. Bovendien wordt 98 % van de EU-vraag naar permanente magneten gedekt door Chinese invoer. De EU is ook sterk afhankelijk van enkele landen voor de verwerking en raffinage van grondstoffen. China bezit bijvoorbeeld 56 % van de mondiale capaciteit voor geraffineerd lithium en 58 % voor geraffineerd mangaan. Van het kobalt dat wereldwijd in batterijen wordt gebruikt, wordt 63 % gewonnen in de Democratische Republiek Congo en 60 % geraffineerd in China. Zuid-Afrika voorziet in 71 % van de behoeften van de EU aan platinametalen en 98 % van het boraat in de EU is afkomstig uit Turkije. Niet al deze landen delen de Europese waarden of voldoen aan de Europese normen op het gebied van milieu, sociaal beleid en governance. Dit onderstreept de noodzaak om te zoeken naar verschillende vormen van samenwerking en om de handelsbetrekkingen tussen de EU en betrouwbare partners te versterken, bijvoorbeeld door vrijhandelsovereenkomsten te sluiten of strategische partnerschappen aan te gaan.

Kritieke grondstoffen zijn de inzet geworden van een geopolitiek spel waarin de EU een belangrijke rol moet spelen. Het is duidelijk dat we de bronnen van kritieke grondstoffen moeten diversifiëren en onze voorzieningszekerheid moeten waarborgen ten behoeve van de EU-industrie en om ervoor te zorgen dat we onze klimaat- en digitale doelstellingen kunnen halen en in onze defensiebehoeften kunnen voorzien. Daartoe moet de EU haar invoer diversifiëren, maar ook haar eigen capaciteit op het gebied van winning, verwerking en recycling van kritieke grondstoffen versterken.

Ondanks de grote afzettingen en de exploitatie van mijnen, is de EU een kleine speler in de winning, verwerking en recycling van kritieke grondstoffen en strategische grondstoffen. Van veel grondstoffen wordt minder dan 1 % gerecycled. De EU bezit weliswaar geologisch potentieel, maar onder meer door de aanzienlijke regeldruk blijft dat grotendeels onderbenut. Amper 2 % van de wereldwijde investeringen in exploratie vindt in de EU plaats. Op dit gebied is er nog onbenut potentieel. Sinds 2018 verzamelt de Europese Commissie, samen met vertegenwoordigers van de lidstaten (leden van de EU-werkgroep grondstoffenvoorziening), informatie over projecten op het gebied van kritieke grondstoffen. Op dit moment bevat de databank gegevens over reserves en hulpbronnen uit 22 landen over 26 kritieke grondstoffen en zeven extra grondstoffen. De lange, versnipperde en onvoorspelbare vergunningsprocedures zijn het grootste obstakel om in de EU nieuwe ontginningsprojecten te starten. Bovendien worden investeringen gehinderd door de ontoereikende exploratie van Europese minerale hulpbronnen, inconsistenties tussen het milieu- en investeringsbeleid en de geringe maatschappelijke acceptatie van mijnbouw.

Om deze problemen aan te pakken en de veilige, gediversifieerde en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen in de EU te waarborgen, heeft de Europese Commissie op 16 maart een mededeling en een verordening inzake kritieke grondstoffen gepresenteerd. De externe beleidsdimensie komt grotendeels aan bod in de mededeling, terwijl de verordening focust op de interne markt en de industriële dimensie.

De verordening kritieke grondstoffen (CRMA) berust op vier pijlers. Ten eerste wordt voorgesteld de lijst van kritieke grondstoffen en een nieuwe lijst van strategische grondstoffen vast te stellen als onderdeel van de verordening en zo in de wetgeving op te nemen. Tegelijkertijd worden in de verordening benchmarks voorgesteld om de capaciteit voor de winning, verwerking en recycling van kritieke grondstoffen in de EU te verbeteren en om de diversificatie-inspanningen te sturen. Ten tweede worden in de verordening nieuwe maatregelen voorgesteld om de Europese capaciteit voor kritieke grondstoffen in de hele waardeketen te versterken, zoals een nieuw kader voor de selectie en uitvoering van strategische projecten, die in aanmerking kunnen komen voor gestroomlijnde vergunningsprocedures. Er worden ook nationale vereisten vastgesteld voor de ontwikkeling van exploratieprogramma's in Europa. Daarnaast moeten de lidstaten één loket aanwijzen als contactpunt voor vergunningsprocedures op het gebied van kritieke grondstoffen. In de verordening worden ook een reeks maatregelen voorgesteld om meer kritieke grondstoffen te recyclen en terug te winnen om de Europese capaciteit veilig te stellen. Ten derde bevat de verordening maatregelen om de paraatheid van de EU te verbeteren en de voorzieningsrisico's te beperken. Tot slot zal een gemeenschappelijke bestuursstructuur worden opgezet in de vorm van een raad die de uitvoering van de in de verordening vastgestelde maatregelen zal adviseren en coördineren en waarin de strategische partnerschappen van de EU met derde landen zullen worden besproken.

Het feit dat de locatie van afzettingen van vast gesteente het resultaat is van geologische processen vormt een uitdaging voor de mijnbouwsector. Daardoor kunnen minerale afzettingen, in tegenstelling tot andere industriële activiteiten, niet worden verplaatst. Voorstellen voor nieuwe mijnen of exploratieactiviteiten botsen altijd op tegenstrijdige belangen. Om zijn doelstellingen te bereiken, moet de CRMA het juiste evenwicht vinden tussen verschillende, soms tegenstrijdige belangen, zodat de productie in de EU kan worden verhoogd en tegelijk strenge milieunormen in acht worden genomen. Het mitigeren van de negatieve effecten — op milieu of sociaal gebied — is even belangrijk voor projecten in derde landen.

De ministers wordt nu gevraagd zich uit te spreken over de volgende vragen:

- Volstaan de in de CRMA voorgestelde maatregelen om de ambitie van de Commissie inzake het versterken van de winnings-, verwerkings- en recyclingcapaciteit van de EU te verwezenlijken?
 - Zorgt het voorstel van de Commissie voor het juiste evenwicht tussen concurrerende belangen, bijvoorbeeld tussen milieunormen en de behoefte aan meer winning, verwerking en recycling van kritieke grondstoffen en strategische grondstoffen in de EU?
 - Hoe kunnen we de maatschappelijke acceptatie van mijnbouw in de EU-lidstaten vergroten?
-